

PANEL DYSKUSYJNY

FENOMENOLOGIA WSPÓŁCZESNA

ABSTRAKTY:

Witold Płotka (Uniwersytet Gdański)
Husserl dziś

W referacie definiuje się podstawy dla zwrotu, który dokonał się we współczesnej fenomenologii w pojmowaniu filozofii Edmunda Husserla. Zwrot ten znamionuje odejście od skrajnych interpretacji tej filozofii jako fundacjonalizmu radykalnego. O ile w recepcji fenomenologii Husserla utrwaliło się ujęcie tej filozofii jako w istocie filozofii dogmatycznej, bo przyjmującej absolutną oczywistość jako podstawę poznania (Tugendhat, Póltawski, Chrudzimski), o tyle dzisiaj rezygnuje się z tego skrajnego stanowiska na rzecz umiarkowanego (Drummond, Hopp, Heffernan, Łukasiewicz). W referacie to ostatnie stanowisko definiuje się jako fundacjonalizm umiarkowany. Umiarkowany charakter tego stanowiska wyraża się w przekonaniu, że oczywistość nie jest nekorygowana; esencjalizm Husserla prezentuje się jako fundacjonalizm umiarkowany, ponieważ wskazuje, że analiza musi być apodyktyczna, ale mówi dodatkowo, że wyniki analizy mogą zmienić się wraz ze światem, co też oznacza, iż same te wyniki nie mogą być ostatecznym i niepowątpiewalnym fundamentem całej dalszej wiedzy, wydedukowanej na jej podstawie. Stanowisko to przyjmuje także prawo o usytuowaniu oczywistości i prawdy; prawo to głosi, że nie ma oczywistości (nieadekwatnej, adekwatnej lub apodyktycznej) bez określonej sytuacji, w której fenomen prezentuje się w określony sposób. Dlatego w referacie przyjmuje się stanowisko, że prawda konstytuuje się jako korelat usytuowanej oczywistości. Prawo to dotyczy usytuowania jako warunku prawdy.